

Sygn. akt III AUa 292/18

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 października 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Lublinie III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący - Sędzia	SA Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska
Sędziowie:	SA Krzysztof Szewczak (spr.) SA Małgorzata Pasek
Protokolant: p.o. protokolanta sądowego Sylwia Zawadzka	

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2018 r. w Lublinie

sprawy J. S.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o prawo do renty

na skutek apelacji J. S.

od wyroku Sądu Okręgowego w Lublinie

z dnia 6 lutego 2018 r. sygn. akt VIII U 1390/17

oddala apelację.

Małgorzata Pasek Barbara Mazurkiewicz-Nowikowska Krzysztof Szewczak

Sygn. akt III AUa 292/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 24 maja 2017 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. odmówił J. S. prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy, ponieważ stwierdzona u wnioskodawcy niezdolność do pracy powstała po upływie 18 miesięcy od ustania ostatniego okresu ubezpieczenia, a ponadto ubezpieczony nie udowodnił wymaganego 5-letniego okresu ubezpieczenia w ostatnim dziesięcioleciu przed dniem powstania niezdolności do pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji złożył J. S. domagając się jej zmiany i przyznania mu prawa do dochodzonego świadczenia. Wskazał, że jego niezdolność do pracy powstała w dniu 1 lutego 2013 r.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie.

Wyrokiem z dnia 6 lutego 2018 r. Sąd Okręgowy w Lublinie oddalił odwołanie wnioskodawcy od zaskarżonej decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L..

Podstawą wyroku były następujące ustalenia.

J. S. urodził się w dniu (...) Posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe. Jest mechanikiem samochodowym. Ostatnio pracował jako robotnik budowlany (wywiad zawodowy k. 12 t.II akt ZUS). Wnioskodawca podlegał ubezpieczeniu społecznemu w okresach od 9 kwietnia 1974 r. do 20 września 1979 r., od 27 września 1979 r. do 16 grudnia 1979 r., od 21 grudnia 1979 r. do 19 marca 1980 r., od 25 marca 1980 r. do 5 lipca 1982 r., od 4 sierpnia 1982 r. do 30 kwietnia 1985 r., od 21 sierpnia 1985 r. do 25 grudnia 1985 r., od 17 sierpnia 1987 r. do 30 czerwca 1988 r., od 9 lipca 1988 r. do 28 lutego 1989 r., od 7 czerwca 1989 r. do 17 czerwca 1989 r., od 4 lipca 1990 r. do 30 kwietnia 1991 r., od 1 maja 1991 r. do 4 marca 1992 r., od 6 marca 1992 r. do 10 czerwca 1992 r., od 5 lipca 1994 r. do 15 sierpnia 1995 r., od 4 lipca 1995 r. do 14 lipca 1995 r., od 18 sierpnia 1995 r. do 18 sierpnia 1996 r., od 16 października 1997 r. do 8 listopada 1997 r., od 16 listopada 1997 r. do 30 listopada 1999 r., od 4 marca 2008 r. do 31 marca 2008 r., od 1 kwietnia 2008 r. do 30 września 2008 r., od 16 sierpnia 2001 r. do 5 września 2011 r. Łącznie ubezpieczony wykazał 12 lat, 6 miesięcy i 18 dni okresów składkowych oraz 27 dni okresów nieskładkowych (karta przebiegu zatrudnienia k. 22 t.II akt ZUS).

Sąd pierwszej instancji podnosił, że w dniu 22 marca 2017 r. J. S. złożył wniosek o przyznanie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy (k.1-4 t.II akt ZUS). Lekarz orzecznik rozpoznał u niego w dniu 4 maja 2017 r.: przewlekłą chorobę wieńcową serca dwunaczyniową, stan po zawale serca powikłanym nagłym zatrzymaniem krążenia w mechanizmie migotania komór, stan po angioplastyce tętnic wieńcowych, nadciśnienie tętnicze, umiarkowany stopień niedomykalności zastawki aortalnej, łagodną niedomykalność zastawki trójdzielnej (rozpoznanie k. 16v akt dokumentacji lekarsko-orzeczniczej) i uznał, że wnioskodawca jest częściowo niezdolny do pracy do 31 maja 2020 r., a niezdolność ta powstała w dniu 18 kwietnia 2017 r. (orzeczenie k. 13 t.II akt ZUS). Biegły kardiolog w opinii z dnia 18 września 2017 r. rozpoznał u wnioskodawcy: chorobę niedokrwienną serca (...), stan po zawale serca z powikłaniem nagłym zatrzymaniem krążenia i wstrząsem kardiogenym w dniu 1 lutego 2013 r., stan po rekanalizacji z trombektomią, stan po angioplastyce wieńcowej z implantacją stentu. Wskazał, że niezdolność do pracy powstała u ubezpieczonego w dniu 1 lutego 2013 r. po przebytych zawale serca i wstrząsie kardiogenym. Początkowo ubezpieczony był całkowicie niezdolny do pracy, a od 1 marca 2017 r. jest częściowo niezdolny do pracy. Niezdolność do pracy będzie trwała do dnia 31 grudnia 2018 r. (opinia z dnia 18 września 2017 r. k. 20 a.s.). Wnioskodawca nie kwestionował wskazanej opinii.

Powyższy stan faktyczny Sąd Okręgowy ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów zawartych w aktach sprawy i aktach ubezpieczeniowych, które obdarzył wiarą w całości. Podkreślił, że przedłożone dokumenty nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd pierwszej instancji rozstrzygnięcie w niniejszej sprawie oparł także na przytoczonej powyżej opinii biegłego, w której specjalista kardiolog jednoznacznie stwierdził, że wnioskodawca jest niezdolny do pracy od 1 lutego 2013 r. W ocenie Sądu powołana wyżej opinia jest kategorierna i należyce wyjaśnia sporne okoliczności sprawy.

Powołując się na treść art. 57 ust. 1 ustawy z 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. 2017 poz. 1387) Sąd Okręgowy wskazał ma przesłanki nabycia prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy. Sąd podkreślił, że stosownie do art. 58 ust. 1 pkt 5 cytowanej ustawy, warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Z kolei zgodnie z art. 58 ust. 2 powołanej ustawy okres, o którym mowa w ust. 1 pkt 5, powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. Do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej. Przepisu art. 58 ust. 2 nie stosuje się do ubezpieczonego,

który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy (art. 58 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS).

Sąd pierwszej instancji zaznaczył, że ubezpieczony jest niezdolny do pracy, a niezdolność ta powstała w dniu 1 lutego 2013 r., a więc przed upływem 18 miesięcy od dnia ustania okresu ubezpieczenia społecznego. Odwołanie wnioskodawcy nie mogło jednak zostać uwzględnione, ponieważ nie wykazał on wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, tj. co najmniej 5 lat w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy. J. S. w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed złożeniem wniosku o rentę tj. od 23 marca 2007 r. do 22 marca 2017 r. i w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed powstaniem niezdolności do pracy tj. od 2 lutego 2003 r. do 1 lutego 2013 r. wykazał 7 miesięcy i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Ze względu na to, że ubezpieczony nie wykazał łącznie co najmniej 30 lat okresów składkowych i nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy nie mógł być zwolniony - stosownie do art. 58 ust. 4 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych - z obowiązku wykazania co najmniej 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy.

W związku z powyższym Sąd Okręgowy uznał, że J. S. nie spełnia jednego z obligatoryjnych warunków niezbędnych do uzyskania prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy w postaci posiadania co najmniej 5 lat okresów składkowych i nieskładkowych w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy i dlatego w oparciu o przepis art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalił odwołanie ubezpieczonego jako bezzasadne.

Apelację od powyższego wyroku złożył wnioskodawca zaskarżając orzeczenie w całości i domagając się jego zmiany poprzez przyznanie ubezpieczonemu prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy zgodnie ze złożonym wnioskiem. Przedmiotowemu rozstrzygnięciu J. S. zarzucił:

- błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść polegający na ustaleniu, że wnioskodawca nie spełnia warunków uzyskania prawa do dochodzonego świadczenia z uwagi na zbyt mały staż ubezpieczeniowy;
- wadliwe ustalenie daty powstania niezdolności do pracy.

W uzasadnieniu podkreślił, że w jego ocenie Sąd bezpodstawnie nie wziął pod uwagę tego, że ubezpieczony nie mógł dalej pracować ze względu na stan zdrowia. Poza tym niezdolność do pracy odwołującego się powstała znacznie wcześniej niż ustalił to Sąd Okręgowy.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Apelacja jako bezzasadna podlega oddaleniu.

Sąd Apelacyjny podziela zarówno ustalenia faktyczne, jak i rozważania prawne zawarte w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego, jeżeli uzasadnienie orzeczenia pierwszoinstancyjnego, sporządzonego zgodnie z wymaganiami art. 328 § 2 k.p.c., spotyka się z pełną akceptacją sądu drugiej instancji to wystarczy, że da on temu wyraz w treści uzasadnienia swego orzeczenia, bez powtarzania szczegółowych ustaleń faktycznych i wnioskowań prawniczych zawartych w motywach zaskarżonego orzeczenia.

Zarzuty sformułowane w apelacji nie mogą skutkować zmianą zaskarżonego wyroku w sposób żądany przez ubezpieczonego.

Przede wszystkim podkreślić należy, iż w świetle art. 57 ust. 1 i 2 ustawy z 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 887 ze zm.) do ustalenia stronie prawa do renty z tytułu niezdolności do pracy konieczne jest kumulatywne spełnienie trzech warunków:

- 1) istnienia niezdolności do pracy;
- 2) posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego;
- 3) powstania niezdolności do pracy w okresach, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 1 i 2, pkt 3 lit. b, pkt 4, 6, 7 i 9, ust. 2 pkt 1, 3-8 i 9 lit. a, pkt 10 lit. a, pkt 11-12, 13 lit. a, pkt 14 lit. a i pkt 15-17 oraz art. 7 pkt 1-3, 5 lit. a, pkt 6 i 12 cytowanej ustawy, albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Przepisu ust. 1 pkt 3 (dotyczącego czasu powstania niezdolności do pracy) nie stosuje się przy tym do ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiety lub 25 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy.

Jednocześnie na zasadzie art. 58 powyższej ustawy warunek posiadania wymaganego okresu składkowego i nieskładkowego, w myśl art. 57 ust. 1 pkt 2, uważa się za spełniony, gdy ubezpieczony osiągnął okres składkowy i nieskładkowy wynoszący łącznie co najmniej 5 lat - jeżeli niezdolność do pracy powstała w wieku powyżej 30 lat. Okres ten powinien przypadać w ciągu ostatniego dziesięciolecia przed zgłoszeniem wniosku o rentę lub przed dniem powstania niezdolności do pracy i do tego dziesięcioletniego okresu nie wlicza się okresów pobierania renty z tytułu niezdolności do pracy, renty szkoleniowej lub renty rodzinnej. Aktualnie, tylko w przypadku ubezpieczonego, który udowodnił okres składkowy, o którym mowa w art. 6 ustawy, wynoszący co najmniej 25 lat dla kobiety i 30 lat dla mężczyzny oraz jest całkowicie niezdolny do pracy, nie jest więc wymagane spełnienie warunku posiadania wskazanego powyżej pięcioletniego okresu ubezpieczenia w ostatnim dziesięcioleciu.

Skoro zatem przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, że J. S. jest jedynie częściowo niezdolny do pracy, konieczne było spełnienie przez niego łącznie wszystkich pozostałych przesłanek nabycia prawa do dochodzonego świadczenia. Takich warunków wnioskodawca nie spełnił, ponieważ jak słusznie ustalił Sąd Okręgowy ubezpieczony nie posiada pięcioletniego okresu ubezpieczenia ani w ostatnim dziesięcioleciu przed złożeniem wniosku o rentę ani w dziesięcioleciu przed powstaniem niezdolności do pracy. We wspomnianych okresach ubezpieczony wykazał 7 miesięcy i 19 dni okresów składkowych i nieskładkowych. Przyznanie żądanego świadczenia w przypadku wnioskodawcy, bez spełnienia powyższego warunku, byłoby natomiast możliwe tylko w razie uznania go jednocześnie za osobę całkowicie niezdolną do pracy oraz udowodnienia 30-go okresu składkowego. Takie zaś okoliczności nie zostały przez stronę wykazane. Podnoszona w apelacji okoliczność, iż odwołujący się nie może dalej pracować z uwagi na stan zdrowia nie jest podstawą do przyznania stronie dochodzonego świadczenia. Tylko łączne spełnienie opisanych wyżej przesłanek uzasadnia bowiem ustalenie prawa do renty.

Odnośnie podnoszonego w apelacji zarzutu nieprawidłowego ustalenia daty powstania niezdolności do pracy należy zaznaczyć, iż w postępowaniu pierwszoinstancyjnym okoliczność ta była badana przez Sąd Okręgowy. W odwołaniu od zaskarżonej decyzji organu rentowego J. S. kwestionował bowiem przedmiotową datę ustaloną w orzeczeniu lekarza orzecznika ZUS na dzień 18 kwietnia 2017 r. Wnioskodawca domagał się wówczas przyjęcia, że jego niezdolność do pracy powstała w dniu 1 lutego 2013 r. Takie też ustalenia poczynił Sąd pierwszej instancji po przeprowadzeniu dowodu z opinii biegłego lekarza kardiologa, który nie miał wątpliwości, że niezdolność do pracy ubezpieczonego powstała w dniu 1 lutego 2013 r. po przebytych zawale serca powikłanym (...) i wstrząsem kardiologicznym. Opinia ta nie była kwestionowana przez wnioskodawcę. Nie złożył on również wniosku o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego na przedmiotową okoliczność. W tej sytuacji oraz wobec słusznego podzielenia przez Sąd Okręgowy opinii biegłego L. J. jako kategorycznej, jasnej i przekonującej, brak jest obecnie podstaw do podważania dokonanych na jej podstawie ustaleń.

Zarzuty zawarte w apelacji okazały się zatem chybione.

W tym stanie rzeczy Sąd Apelacyjny w oparciu o dyspozycję art. 385 k.p.c. orzekł jak w wyroku.